

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

Egressus foras Petrus flevit amarè. Luc: 22. v. 62.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

gressus foras Petrus flevit amarè. *Luc:*
22. v. 62.

Domino discipulis suis dicente, Omnes scandalum patiemini nocte ista in me: (a) Petrus alium in oculum accipiens, cum seipsum commendare vellet, ac aliquis Discipulis Domini studiosior & amantior inveniri, vel potius, ut dicam quod res est, negationem suam divulgare, sic Dominum allocutus est. Quid ais Domine? Omnes scandalum propter te patiemur? Et cum omnibus me quoque annumerasti? Fidei meae constantiae confidis? Eriamne ego te negabo? Qui in mari inambulavi? Qui in monte figuratione dignus sum habitus? Qui demonum gregem fugavi? Qui morbum omnem sanavi? Nonne ego te primum primus agnovi, & exclamavi; Tu es Christus Filius DEI vivi? Quamobrem & meo testimonio commendato beatum me praedicasti, ac Petram Ecclesiae praecepisti, dicens: Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & portae inferi non prevalebunt adversum eam? Ego ne igitur te negabo Princeps Apostolorum, columna Ecclesiae? Quamobrem & mihi ipsi praefidens vociferor; Etsi omnes scandalizati fuerint, ego non scandalizabor. Tum ad illum Christus. Quid dicis & contradicis Petre? Verbis Deo confitis? mendacemne me deprehendisti? Non obsecras, ut confirmeris; sed promittis fore, ut non concu-

O 4

tiaris?

(a) 2 Joan; Chrysostomus de negat: Petri. Tom. 5. mihi fol. 1591, & 1592, 1593, 1594.

tiaris? Nónne hic ipse terroꝝ tuus multò te deterru- rogatu
 rem effecit? Tuam istam temeritatem in mari etiam Pet
 cedens ostendisses, nisi ego manum citiùs extendillen
 Nónne in monte quoque transfigurationis in me pe- plicio
 cásti, cùm tria velles tabernacula fabricari, & in eodem identia
 ordine cum amicis me Dominum collocares? Nónne rponde
 ut Hierosolymam non ascenderem orabas, quòd Judæo minen
 rum minas non ferres? Et quidem publicare te vole portuer
 bam Petre, & tu præscium Divinitatis meæ oculum re quia
 jecisti. Ecce quæ perpetraturus es, tibi dico, ut qui Petru
 ex rebus tuis cognoscas. Amen, amen dico tibi, ante bolum
 quam gallus cantet, ter me negabis. Petrus autem rucurrit
 sus mente deceptus, & humanæ conditionis mutabilis scius,
 tem ignorans, Domino in hæc verba respondet. Quis est, si
 me terres? Scio mortem contemnere, neque te negabo operas
 Dominus autem ad Petrum: Rectè tu quidem apud ta inee
 decrevisti; verùm haud multò post cognosces: tem bulo c
 pus enim est in januis, ut manifestetur, & tuum propo ndit
 situm, & mea prænotio. Sed quis tandem finis sermo nem.
 nis? Imminet quippe jam vespere. Comprehenso unde
 namque Domino, atque in atrium Principis Sacerdo ration
 tum deducto, omnibùsque dispersis discipulis, solus adsta
 Petrus sequebatur in atrium Principis Sacerdotum, ut an & lo
 ea nimirùm exequuturus quæ decreta erant. Cùm au cepit an
 tem Christus interiùs vinctus teneretur, Petrus in exte em, U
 riori atrio fidenter sedebat immotus, ut qui jam nempe h, T
 victoriam retulisset. Itaque cùm aliquamdiu conside- i hon
 set ille, neque gladium videret exacui, neque propoliat ac voc
 cotes, non proscriptionem denunciata, non exilium non
 irro

e detinere rogatum: sed exigua ancilla pretio empta vilis, acce-
 etiam mens Petrus inquit: Quid hic agis O homo? ubi est vir-
 endillius Magistri tui? Ecce conclusus est intus: ecce crucis
 n me p... p... mox addicetur; tum Petrus, cum omnem con-
 in eod... entiam ac dicendi libertatem ex memoria eiecisset,
 Non... ondens ait: Quid mihi obstrepis puella? Non novi
 d Jude... minem. O rem mirabilem! Qui dicebat, Eriam si
 e te vole... portuerit me mori tecum, non te negabo: jam negat.
 ulum re... quam igitur accidit hæc prima negatio, perturba-
 ut qui... Petrus, ab atrio, tanquam ab igne profiliit extra ve-
 bi, ante... balum currens. Quid deinde rursus? Altera ancilla
 utem ru... occurrit illi: O res mirabiles! nusquam miles, nusquam
 utabili... dius, sed vilis puella Petro occurrit. Illum aggressa
 . Quia... est, sic dicens. Quid tumultuaris, O homo? quo
 e negati... operas? quid æstuas? Nonne te semper cum Gali-
 n apud... cedentem videbam? Quomodo igitur egressus ve-
 s: tem... bulo curris? Petrus autem, non jam simpliciter re-
 n propo... ondit, sed cum juramento inquit, non novi hunc ho-
 is sermo... tem. Vidisti Dei prædictionem & hominis lapsum?
 præhen... de scandala negatione completa, tertia demum
 Sacerdo... gatione obsidetur. Post pusillum, cum accessissent,
 s, solus... adstabant, Petro dicebant, Verè & tu ex illis es:
 rum, ut... & loquela tua manifestum te facit. Petrus autem
 Cum au... anathematizare, & jurare, quia non novi homi-
 s in ente... Ubi providum Petri promissum? Qui antea di-
 n nempe... Tu es Christus Filius DEI vivi, hic dicis: Non
 consuetu... hominem istum? Fortasse Petrus imprudens, dum
 opobnat... vocem protulit, evigilavit, nec absurdè locutus
 exiliu... non dixit, Non novi Deum Verbum, sed dixit,

Non novi hominem istum, Offendit in eo, quod ce-
nebatur, non in eo, quod intelligebatur. Quapropter
& prævidens Dominus dicebat: Quicumque dixerit
blasphemiam in Filium hominis, remitteretur ei, Qui
Petrus? Non novi hominem istum, & continuo galileus
cantavit: ille invictus Petri accusator, prævious senten-
tiæ Dominicæ, ac patronus, negationis proclamator,
prænotionis index, ac pœnitentiæ lacrimarum admo-
nitor. &c.

Petrus, post tam gravem lapsum, ad tantam
diit eminentiam sanctitatis, (b) Quis de cætero desperat,
si tantum egredi voluerit à peccatis? Attende quod
scriptum est, Egressus foras, flevit amarè. In egre-
sus confessionem oris, in amaro fletu, compunctio-
nem cordis intellige. Et attende, quòd tunc primò
recordatus est verbi, quod dixerat IESUS: tunc pro-
mum cordi fuit verbum, quo prædicta fuerat ejus
firmitas, cum evanuit præsumpta temeritas, Væ tibi
qui post lapsum fortiores te nobis exhibes. Ut quis
tam rigidus es in tuam ipsius perniciem? Inclinare po-
tius, ut melius erigaris, & ne prohibeas frangi, quod
distortum est, ut possit melius solidari, quid indignum
incredenti Gallo? Tibi potius indignare, Plurimum
voluntariam, ait Psalmista, segregabis Deus hæredita-
tuam, & infirmata est. Bona infirmitas, quæ segregat
hæreditati, quæ medicum non repellit: Induratus est
nim tanquam vas figuli in virga ferrea conteret; & hæ-
reditas infirmata est, ait, tu verò perfecisti eam,

(b) S. Bernardus in Dom: 4. post Pentec: Serm: 4. in solenni: 8.
Apost: Petri & Pauli. mihi fol. 225.

Audivimus Dominum dixisse, (c) discipulis suis ;
 Omnes vos scandalum patiemini in hac nocte propter
 me, Cui Beatus Petrus ait ; Etiam si omnes scandali-
 zaverint, ego nunquam scandalizabor. Sed Domi-
 nus inspector cordis respondit, & dixit : amen dico tibi,
 nequam gallus canet, ter me negabis. Ille autem
 ait ; Etiam si me mori oportuerit pro te, non te ne-
 gabo. Videte, fratres charissimi, verus & cælestis me-
 dicus venam cordis inspexerat, & quâ horâ tentationis
 condus, vel infidelitatis frigus venturum esset, prædi-
 xerat. Medicus prædicebat, & ægrotus negabat. Sed
 ubi ad horam ventum est, falsum fuit, quod promi-
 serat homo, & verum apparuit, quod prædixerat Deus.
 Quid enim homo sine Dei gratia possit, timor beati Pe-
 tri Apostoli evidenter ostendit. Per solum enim libe-
 rum arbitrium, non addito etiam Dei adiutorio, promi-
 serat se pro Domino moriturum. Sed quid est homo
 sine gratia Dei, nisi quod fuit Petrus, cum negaret
 Christum ; & nisi quod ait Propheta : (d) Omnis Ca-
 ritivus ? Et ideo beatum Petrum paululum Dominus
 deseruit, ut in illo totum humanum genus posset
 agnoscere, nihil se sine Dei gratia prævalere, & ut Ec-
 clesiæ Rectori futuro ignoscendi peccantibus quædam
 regula poneretur. Credendæ enim erant Petro Apo-
 stolo claves Ecclesiæ : imò creditæ sunt ei claves regni
 celorum. Credendæ quoque ei erat populorum innu-
 mera multitudo, quæ esset pro suæ naturæ vitis, passio-
 nis, culpis involuta atque peccatis. Denique sic
 ad

(c) S. Augustinus tom : 10. de tempore. Serm : 124. post Domini-
 cam Palmarum serm : 1. (d) Esa : 40.

ad eum Salvator dicit : Tibi, inquit, dedi claves regni
 cælorum. Deinde sequitur, dicens. Quæcumque
 gaveris super terram, erunt ligata & in cælo; videlicet
 ut in clavibus fidelis ianitor, in sententiis esset clemens-
 tissimus dispensator. Erat enim revera hic Petrus pro-
 lo durior & severus, sicut ejus austeritatem truncata
 Christi injuriam servi principis sacerdotum declarat
 rricula. Hic igitur tam durus, tamque severus, si do-
 num non peccandi à Domino fuisset indeptus, qui
 venia commissis populis donaretur? Sed idcirco divina
 Providentiæ secretum ita temperavit, atque permisit
 ut primus ipse laberetur ac iheret in peccatum, qui
 erga peccantes duriozem sententiam proprii casus intus
 tu temperaret. Quantum igitur divini muneris erga
 salutem hominum, quantum curæ, quantumque sol-
 citudinis impendatur, advertite. Totius corporis
 morbum in ipso capite curat Ecclesiæ, & in ipso ver-
 ce componit membrorum omnium sanitatem, in ipsa
 Confessionis Christi crepidine, in ipso immobilis fidei
 fundamento, in Petro scilicet illo, qui dixerat: Etiam
 si me oporteat mori tecum, non te negabo. Hic est
 Petrus, qui divina revelatione prior omnium veritatem
 meruit confiteri, dicens: Tu es Christus Filius Dei.
 Hic tantus & talis venit ad illam noctem, in qua Domi-
 nus tradebatur, & cum se calefacere vellet ad primum
 accessit ad eum puella, & dicit ei: Et tu hesternò die
 cum homine hoc eras. At ille mox respondit: Nescio
 hominem istum. Quid agis, O Petre, futuræ Re-
 gni Ecclesiæ: quid loqueris? Intuere quid sis interro-
 gatus

ratus, vel quid interroganti responderis. Vox
 tua repente mutata est: hoc est omne illud, quod
 cito, sed non cauto sermone promiseras. Hoc est
 votum, quod etiam omnibus negantibus te usque ad
 mortem perseverare juraveras? Nondum fidem tuam
 quis tentavit, atque discussit, nondum te ob Christi
 negationem adversarius traxit ad publicum, nondum es
 apud reges & præfides propter nomen ejus exhibitus:
 non tibi flagella, nondum sunt admota tormenta. Quis
 porro est, qui te interrogat, quòd tam citò negasti?
 Non est servus, non liber, non Pharisæus, non scriba,
 non sacerdos, non miles, non centurio, non spiculator,
 nullus postremò eorum, qui autoritate sua posset for-
 midinem incutere confidenti: mulier te simplici voce
 interrogat, & fortasse nec proditura confessum: nec
 verò tantùm mulier; sed puella: & non solùm puella,
 sed ostiaria, vile procul dubio, abjectumque manci-
 num. O res stupenda! Puella accedens fidem Petri di-
 scussit: Sic soliditatem Petri non turbo, non imber, sed
 vis levissima gutta transfixit. Petrus labia puellæ non
 sustulit: sed ubi locuta est, ille turbatur. Processit
 sermo puellæ, & immobilis columna concussa est. Ve-
 ramtamen instabat illa interrogans, & dicebat: Et tu he-
 die cum homine hoc eras? Petrus autem eò ma-
 gis oppressus formidine, hominem se scire negavit.
 Quem respiciens Christus, suorum fecit recordari ser-
 monum. At ille intelligens factum, conversus ad præ-
 sentiam, amarissimè fleuit. Agnovit enim sibi, ut
 homini, peccati irrepsisse perniciem, quod totum ha-

tenus

Stentus, ut memini, divinitus procreatum est. Videtur ergo Fratres Charissimi, quemadmodum exigua culpa permittitur subiacere tantus Apostolus, ut emendatus elationis vitio, atque correctus, integro vestigio moderationis & clementiae indumento. Jam enim editus es, & doctus in Petro, quemadmodum etiam Dominus tui causa patitur circumscribi delicto, quemadmodum illum fidei pietatisque signiferum, & generis humani columnam permiserit metu dominante qualiter, ut populorum doctoribus, & Magistris esset exemplum, à Deo sibi non peccandi gratiam minime condonatum, sicut dicit Apostolus Paulus: Considerate, ne & tu tenteris. Cum forte quis in Ecclesia delicto praeventus, non statim abiiciat, condemnet, & compatiatur, ac lugeat, consoletur & revocet, commendet jacenti affectum, porrigat manum, erigat lapsum, spem ei divinae Clementiae repromittens, sub quo etiam servare exemplo tantorum comprobatur Magistrorum. &c.

Tenetur Dominus, ad sacerdotum principem perducendus: (e) & cum discipuli laborarent, Petrus promissor egregius cepit ambulare longinquus, pervenit ad principis domum: & quia Petrum trigis urgebat, calefaciendus, sollicitus assistebat. Ecce ille, qui nihil infirmitatis se putabat habere, paulatim cepit ad verba medici pervenire. Negat tertio Christus, qui se promiserat animam pro eo positurum. Prostravit eum anicula decrepita, quasi gravis febricula, Pre-

(e) S. Augustinus Append: de diversis. tom: 10. ser: 3. post Dion
Palm: de Passions. serm: 46. fuit de tempore 121.

t. Vidit eum lethargicus somnus, & cepit eum præco impi-
 gnae maritimus. Audit gallum cantantem, & vidit se
 ementis discipulus Dominum offendisse. Sub ancilla cœpit
 vestigare, & demergeri. Non erat, qui adjuva-
 er, nisi de interioribus prætorii Petrum Dominus re-
 etim Dominus. Cùm nox media declinatum subito teneret
 quemadmodum, gallus cantavit, & nocte naufragus respira-
 & gemitus. Contum invenit fidei liberalem, quousque im-
 te quæret navem, ut in medio scopulorum portum quæ-
 ret lacrimarum. Vidit navim cordis sui sine merci-
 nimè nudam: flere cœpit amarè, quia Dominum suum
 onfiderat. JESUS pelago navigatorem terrebat,
 lesia de gubernatore securitatem sperabat: Domine,
 onnet, Petrus, ubi me dimisisti? Lumen tuum video,
 commo, sed adhuc non video. Lavisti pedes meos, terxisti linteo
 at lapsus, lumine tuo aperi oculos meos. Quando possum
 sub qua videre te, nisi respexeris me? Ita permansit in amaritu-
 at Magis lacrimarum, quousque Dominus de portis erum-
 orincipem peret inferorum. Petrus lacrimas fudit confessionis, &
 r, Petrus pedas osculum porrigit falsitatis, &c.

MA-